tuoti horizontalių griovelių grupėmis, bangelėmis, įkartėlėmis. Molio masė su smėlio priemaišomis. Aptiktas XVI–XVII a. kultūrinis sluoksnis yra išlikęs sklypo Š bei ŠR dalyje. Viršutinė jo dalis stipriai apardyta XX a. vykdytos ūkinės veiklos, o sklypo ŠV dalyje jis visai nustumdytas. Tyrimų metu aptikti 6 XVI–XVII a. datuojamų duobių kontūrų fragmentai. Perkasų sienelių pjūviuose duobės 60–265 cm pločio, pusapvalės, nuožulniais kraštais. Duobių užpildą sudarė šviesiai pilka maišyta žvyringa žemė. Dalyje jų tyrimo metu rasta buitinės keramikos, plokštinių koklių fragmentų.

Atlikti žvalgomieji tyrimai bei žvalgymai patvirtino ankstesnių metų tyrimų duomenis, jog sklypo P ir PR dalyse esantis 0,6–1,2 m storio kultūrinis sluoksnis susiformavo XX a. II pusėje užpilant bei niveliuojant buvusios pelkės žemumą.

Archeologinių tyrimų metu rasti radiniai buvo perduoti TIM.

Birutės St. 21

In 2017, a survey and excavation were conducted on the plot at Birutės St. 21, Trakai. Six trenches (a total of 89.3 m^2) were excavated along the perimeter of a residential home and 42.5–55 m^2 were monitored at the utility line site. It was determined that a 25–50 cm thick, 16th–17th-century archaeological layer with contemporaneous household pottery had survived in the N and NE parts of the plot (Fig. 1). The survey and excavation only confirmed the data from earlier investigations, i.e. that a 0.6–1.2 m thick cultural layer, which had formed in the second half of the 20th century by filling and levelling a former swampy lowland, exists in the S and SE parts of the plot.

UKMERGĖ

Andrius Milius

Pakalnės bei Pilies gatvės

Ukmergės senamiestį (UK 17116) archeologai tyrinėjo daugelį metų (Piličiauskas G., Piličiauskienė G., Archeologiniai tyrimai Ukmergėje, Utenos gatvėje, *LA*, 2011, t. 37, p. 217–250). 2017 m. kovą jame esančiose Pakalnės bei Pilies gatvių atkarpose atlikti žvalgomieji tyrimai. Jų metu buvo iškastas 31 1x1 m dydžio šurfas.

Pakalnės gatvėje tirtuose šurfuose 1–3, 6–20, 23–25 fiksuoti nuo 1 iki 1,7 m storio supiltiniai ir permaišyti XIX–XX a. vidurio sluoksniai su to meto radiniais. Įvado į Pakalnės g. 27 namą vietoje tirtuose šurfuose 20 ir 21 po 25–30 cm storio XX a. sluoksniais rastas iki 80 cm storio XVII–XIX a. kultūrinis sluoksnis su to meto radiniais. Šurfe 21, 30 cm gylyje rastas preliminariai XIX a. datuojamas pastato pamato fragmentas. Šurfe 5, 20 cm gylyje rastas ūkinio pastato pamatų fragmentas, mūrytas iš

1 pav. Šurfas 20 iš PR. A. Miliaus nuotr.

Fig. 1. Test pit 20, as seen from the SE.

lauko akmenų bei raudonų plytų, preliminariai datuojamas XIX a. II puse – XX a. I puse (1 pav.). Šiame šurfe giliau rastas iki 60 cm storio XVII–XIX a. kultūrinis sluoksnis su tam laikotarpiui būdingais radiniais.

Pilies gatvės atkarpoje tarp pastatų 11 bei įvado į Pilies g. 18 vietoje tirtuose šurfuose 26 ir 31 30 cm gylyje rastas XVII–XIX a. kultūrinis sluoksnis su to meto radiniais. Šurfuose 27–30 fiksuoti tik permaišyti XX a. sluoksniai.

Pakalnės and Pilies Streets

In 2017, 31 test pits were excavated during evaluations on Pakalnės and Pilies Streets. A layer preliminarily dated to the 17th–19th centuries was found in test pit 5 on Pakalnės Street and in test pits 20 and 21 on the service line route to the house at Pakalnės St. 27 (Fig. 1). A layer with analogous dating and sparse contemporaneous finds with also discovered in test pits 26 and 31 on Pilies Street.

Manvydas Vitkūnas,
Bronius Dakanis

Žvalgomieji tyrimai Ukmergėje

2017 m. liepos – 2018 m. balandžio mėnesiais atlikti žvalgomieji tyrimai ir žvalgymai Ukmergėje, dujotiekių tiesimo iki sklypų ribų vietose (tik Darbininkų gatvėje – šlaito atraminės sienutės vietoje): Bugenių g. 21A, 23 ir 32 sklypų aplinkoje; Darbininkų g. 13 sklype; Gedimino g. 18 sklypo aplinkoje, šalia Gedimino g. 38 sklypo; šalia sklypo Lelijų g. 1; ties sklypu Pilies g. 18; šalia sklypų Siaurosios g. 7; Širvintų gatvėje ir Širvintų g. 12 sklypo aplinkoje bei Vėjų g. 9.

Senamiesčio teritorijos PR dalyje, esančioje kairiojoje Šventosios pakrantėje, **Bugenių gatvėje**, šalia namų 21A ir 23 sklypų bei iki Bugenių g. 32 sklypo žvalgomaisiais tyrimais ištirti 3 1x1 m dydžio šurfai. Šurfas 1 tirtas senamiesčio PV pakraštyje, šurfai 2 ir 3 – į PR nuo Bugenių gatvės, jau vizualinės apsaugos pozonyje. Taip pat žvalgytos tranšėjos, iškastos dujotiekio tiesimui (iš viso žvalgytas 45,3 m² plotas).

Šurfe 1 aptiktas iki 50 cm storio neintensyvus kultūrinis sluoksnis – maišytos tamsiai pilkos žemės sluoksnis su XVII a. puodo šuke ir keliomis pavienėmis plačios chronologijos, galbūt datuojamomis XVII/XVIII–XIX a., smulkiomis puodų šukelėmis bei vėlyvais XIX–XX a. radiniais. Šurfe 2, iki 30 cm gylio aptikti tik keli XIX–XX a. radiniai, o žemiau, iki 75 cm gylio fiksuoti suplauti sluoksniai be radinių. Šurfe 3, iki 30 cm gylio rasti tik XX a. radiniai, 30–45 cm gylyje aptikta smulki neaiškaus datavimo puodo šukė.

Žvalgymų metu 4 vietose atlikta dujotiekio tiesimui kastos 90,5 m ilgio, 50–60 cm pločio ir 1,05–1,25 m gylio tranšėjos bei 1,5 m ilgio, 0,9–1,05 m pločio ir 1,28 m gylio technologinės duobės fiksacija (tranšėjos fiksacijos vietos 1–3, technologinės duobės – fiksacijos vieta 4). Aptikta keliolika radinių, datuojamų XIX–XX a., taip pat rasta neaiškaus datavimo smulkių keramikos šukių, kurios galėtų būti datuojamos ir XVII–XVIII a. Daugiausia radinių – 12 keramikos fragmentų rasta fiksacijos vietoje 4 ir jos aplinkoje, Bugenių gatvės PR pakraštyje, į PR nuo įvažiavimo į Bugenių g. 21A ir 23A sklypus.

Ligšiolinių archeologinių tyrimų medžiaga liudija, kad ši kairiajame Šventosios upės krante esanti Ukmergės miesto dalis pradėjo formuotis XVII–XVIII a. Ukmergės 1838 m. plane kairiojoje Šventosios pakrantėje, be pagrindinio šios teritorijos užstatymo abipus kelio į Vilnių, parodyta ir padrikai užstatyta dabartinės Bugenių gatvės aplinka.